

Veiligheid in de privésfeer: Nederlandse normalisatie nog lang niet op Europees niveau

W. VAN WEPEREN

Als het gaat om veiligheidsnormen in de privésfeer speelt Nederland zeker geen voortrekkersrol in EG-verband. Bovendien heeft de consument - en daar gaat het tenslotte toch om - veel te weinig inbreng in de ontwikkeling van normen. Van Weperen geeft aan langs welke wegen normen tot stand komen, geeft ook aanwijzingen voor verbetering van dat wegennet.

De overheid, het bedrijfsleven en de consumentenbelangen-behartigingsorganisaties hebben zich tot voor kort niet bovenmatig ingespannen voor de totstandkoming van normen voor de veiligheid van consumentenprodukten. Op dit terrein heeft Nederland dan ook een aanzienlijke achterstand ten opzichte van de buurlanden Engeland en Duitsland. Beide landen beschikken over veel normen voor de veiligheid van consumentengoederen; Nederland doet door de bank genomen alleen mee bij de elektrotechnische produkten, de gastoestellen en in de bouw. Door het snel toenemende belang van normen voor de veiligheid in de privésfeer is een geconcentreerde inspanning van alle betrokken partijen noodzakelijk.

Voor de beheersing van de veiligheid in de privésfeer wordt normalisatie steeds belangrijker. Hiervoor zijn een drietal redenen aan te voeren, te weten de ontwikkelingen in de Europese produktveiligheidswetgeving, de recente wijziging van de Nederlandse Warenwet, en de komende produktaansprakelijkheidswetgeving. De huidige gang van zaken bij normalisatie is evenwel niet in overeenstemming met het toenemende belang van normen voor de veiligheid in de privésfeer, met name niet waar het gaat om de inbreng van de consumentenoriëntatie.

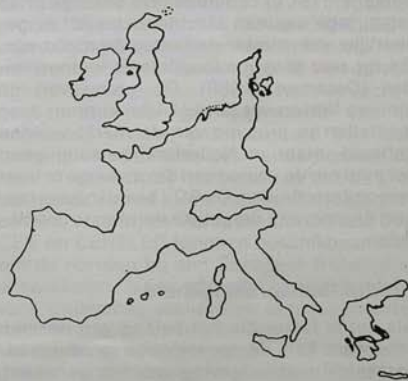
De Stichting Consument en Veiligheid bracht in 1988 in samenwerking met het ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur (Directie VVP) een nota uit die op deze problematiek ingaat, en voorstellen bevat om er adequaat op te reageren (SCV, 1988). Naast

inhoudelijke voorstellen voor 18 concrete normalisatieprojecten bevat de nota voorstellen voor aanpassing van de werkwijzen op het terrein van de veiligheid in de privésfeer.

In dit artikel wordt voornamelijk ingegaan op de noodzakelijk geachte wijzigingen in de werkwijzen. Daaraan voorafgaand worden de drie genoemde ontwikkelingen (Europese wetgeving, Warenwet, produktaansprakelijkheid) besproken, en wordt het normalisatieproces kort belicht.

Europese wetgeving

In 1985 heeft de Europese Commissie, het dagelijks bestuur van de Europese Gemeenschappen, in het kader van haar zogeheten Nieuwe Aanpak een sterke koppeling tussen wetgeving en normen tot stand gebracht. In hoofdlijnen komt het erop neer dat in Europese produktveiligheidswetgeving alleen nog in algemene termen wordt aangeduid welke gevaren moeten worden geëlimineerd. Daartoe bevat een Europese Richtlijn een rijtje zogeheten wezenlijke veiligheidsvereisten (essential safety requirements), echter zonder dat de richtlijn uitleg geeft over de meetmethoden en de criteria die nodig zijn om na te gaan of aan de vereisten is voldaan. De Europese Commissie heeft met de Europese nor-

malisatie-instellingen CEN en CENELEC een overeenkomst gesloten om bij elke Europese Richtlijn de noodzakelijke meetmethoden en criteria in de vorm van Europese normen te ontwikkelen. Men gaat er van uit dat het particulier initiatief (CEN/CENELEC) dit efficiënter kan doen dan de Europese overheid.

De lidstaten van de EG moeten elke Europese Richtlijn binnen een bepaalde termijn implementeren in hun nationale wetgeving. Een voorbeeld is de Europese Richtlijn voor de veiligheid van speelgoed, uitgevaardigd in 1988: de Nederlandse wetgever treft momenteel voorbereidingen om het al langer bestaande Warenwetbesluit voor speelgoed in overeenstemming met de Speelgoedrichtlijn te brengen. CEN heeft onlangs drie Europese normen voor speelgoed voltooid die gelden als uitwerking van de "essential safety requirements" in de Speelgoedrichtlijn. In Nederland worden deze normen vertaald en uitgegeven door het Nederlands Normalisatie Instituut. Deze normen zullen dus in de toekomstige praktijk fungeren als uitwerking van het Speelgoedbesluit van de Warenwet.

Warenwet

Een tweede reden voor het toenemende belang van normen is gelegen in de recente uitbreiding van de werkingssfeer van de Nederlandse Warenwet (1988) naar alle niet-levensmiddelen, waardoor een grote behoefte ontstaat aan verantwoorde meetmethoden en beoordelingscriteria voor de veiligheid van niet-levensmiddelen. De Rijkskeuringsdienst van Waren, die met het toezicht op grond van de Warenwet is belast, kan maar voor enkele productgroepen terugvallen op expliciet geformuleerde Warenwetbesluiten, zoals voor speelgoed, vuurwerk, ladders en trappen en reddingsvesten. De Stichting Consument en Veiligheid (SCV) concludeerde onlangs in de rapportage van een klachtenactie dat er gevaarlijke veertrimtoestellen op de markt zijn, die tot zeer ernstige (oog)letsels kunnen leiden (*Dorsman*, 1989). Op grond van de nieuwe Warenwet (artikel 18c) kunnen deze toestellen in principe van de markt worden gehaald, maar in Nederland bestaan geen normen om de veiligheid van de onveilige te kunnen onderscheiden. De SCV beval in haar rapport daarom aan dergelijke normen te ontwikkelen.

Produktaansprakelijkheid

Als derde factor die het belang van normen bevordert kan de toekomstige produktaansprakelijkheidswetgeving worden genoemd.

Op grond van de Europese Richtlijn inzake produktaansprakelijkheid (1985) is Nederland verplicht voor 1 augustus 1988 in zijn nationale wetgeving de bepalingen van deze richtlijn over te nemen. Samen met diverse andere lidstaten is Nederland er niet in geslaagd deze verplichting na te komen, maar er wordt aan gewerkt; mogelijk wordt de nieuwe produktaansprakelijkheidswetgeving naar Europees model in 1990 afgekondigd. Bij juridische geschillen die hierop worden gebaseerd zal het, zowel voor de eiser als de gedaagde als de rechter, nodig blijken terug te kunnen vallen op algemeen aanvaarde criteria. Naast normen zullen ook certificatiesystemen in produktaansprakelijkheidskwesties een rol van betekenis kunnen spelen (zie ook *Van Weperen*, 1989). Van de verwachte grotere vraag naar (consumenten)keurmerken kan ook een toenemende vraag naar normen uitgaan, aangezien de meeste certificatiesystemen bij voorkeur officiële normen opnemen in hun keuringseisen.

Normalisatie

Normen worden in overleg met alle betrokken partijen ontwikkeld, en geven de actuele stand van de wetenschap en techniek weer op het gebied waarop ze betrekking hebben. In Nederland wordt het normalisatieproces beheerd door het Nederlands Normalisatie Instituut (NNI); op Europees niveau werken de nationale normalisatie-instellingen samen in het Comité Européen de Normalisation (CEN). De normalisatie op electrotechnisch gebied is in handen van respectievelijk het Nederlands Electrotechnisch Comité en het CENELEC; deze instellingen werken zeer nauw samen met hun collega-organisaties NNI en CEN. Hetzelfde geldt voor de mondiale normalisatie-instellingen ISO (International Organization for Standardization) en IEC (International Electrotechnical Commission).

Iedere norm (nationaal, Europees of internationaal) wordt opgesteld door een commissie van vertegenwoordigers der betrokken partijen, althans voor zover zij daarvoor belangstelling tonen. Voordat een norm definitief wordt uitgegeven vindt een openbare commentaaronde plaats, waarbij een ieder in de gelegenheid wordt gesteld wijzigingsvoorstellen te doen. De normcommissie neemt deze voorstellen wel of niet over, en vervolgens wordt de norm definitief uitgegeven. Zonodig vindt na verloop van tijd een herziening plaats.

Binnen nationale commissies vindt de besluitvorming op basis van consensus plaats, zodat een kleine minderheid het normalisa-

tieproce
pees niv
vorming
wogen
gekwali
nen teg
Zodra ee
den alle
men ing
geldt ee
streeft v

In de pr
rijke fur
en keuri
derveilig
kan hie
wordt z
voor kin
instrum
de wet.
van Wa
van pro
ondern
consum
rancier
ren vol
vloeiend
noods k
zoeksin
volgens
kan bij
het keu
van Hu
nomen

Nieuw

Om we
veilighe
normer
heden
reikenc
tie in N
moeiza
Europa
weinig
zoek, e
langen
consur
alle n
maar a
beslist
Daarom
samen
gen w
kunne
scheid
de inze
staand
bespre

inzake
derland
n natio-
ze richt-
e andere
agd deze
ordt aan
produkt-
europees
sche ge-
d zal het,
e als de
n vallen
ast nor-
n in pro-
rol van
n Wepe-
re vraag
ook een
uitgaan,
emen bij
n in hun

etrokken
actuele
kweer op
ebben. In
oces be-
atie Insti-
en de na-
amen in
on (CEN).
gebied is
derlands
ENELEC;
w samen
en CEN.
ormalisa-
Organiza-
rnational

f interna-
ommissie
kken par-
r belang-
definitief
are com-
eder in de
ingsvoor-
neemt
en vervol-
geven. Zo-
erziening

dt de be-
us plaats,
ormalisa-

tieproces behoorlijk kan ophouden. Op Euro-
pees niveau gelden vrij ingewikkelde besluit-
vormingsprocedures, waarbij elk land een ge-
wogen hoeveelheid stemmen inbrengt en
gekwificeerde minderheden een norm kun-
nen tegenhouden.
Zodra een Europese norm is vastgesteld wor-
den alle daarvan afwijkende nationale nor-
men ingetrokken. Voor internationale normen
geldt een dergelijke afspraak niet, maar men
streeft wel naar een zelfde werking.

In de praktijk vervullen normen een belang-
rijke functie bij handel, certificatie, wetgeving
en keuringen. De Nederlandse norm voor kin-
derveilige verpakkingen (NEN 1740, 1983)
kan hierbij als voorbeeld dienen. De norm
wordt aangehaald in het Warenwetbesluit
voor kinderveilige verpakkingen als toetsings-
instrument voor het al dan niet voldoen aan
de wet. Daarom past de Rijkskeuringsdienst
van Waren NEN 1740 toe bij het onderzoek
van producten die onder dit besluit vallen. Een
ondernemer die een etsende vloeistof op de
consumentenmarkt brengt kan aan zijn leve-
rancier van de verpakking vragen te produce-
ren volgens NEN 1740, ook als de etsende
vloeistof niet onder de Warenwet valt. Des-
noods kan hij door een onafhankelijk onder-
zoeksinstituut op gezette tijden keuringen
volgens NEN 1740 laten uitvoeren. Verder
kan bij keurmerkverlening, bijvoorbeeld voor
het keurmerk van de Nederlandse Vereniging
van Huisvrouwen, NEN 1740 worden opge-
nomen in de keuringseisen.

Nieuwe wegen

Om wezenlijke invloed ten behoeve van de
veiligheid in de privésfeer op de inhoud van
normen te kunnen uitoefenen zijn de tot op
heden toegepaste werkvormen niet meer toe-
reikend. Enkele begrippen waarmee de situa-
tie in Nederland kan worden aangeduid zijn:
moeizame voortgang, te passief volgen van
Europese en internationale normalisatie,
weinig aandacht voor het belang van onder-
zoek, en het prevaleren van economische be-
langenen boven het recht op veiligheid van de
consument. Niet al deze kwalificaties zijn op
alle normalisatieprojecten van toepassing,
maar als bijdrage aan de sfeertekening zijn ze
beslist op hun plaats.
Daarom moeten in de normalisatie van con-
sumentengoederen en -diensten nieuwe we-
gen worden gezocht en bewandeld. Daarin
kunnen twee deelgebieden worden onder-
scheiden, te weten de inzet van onderzoek en
de inzet van menskracht. Deze worden onder-
staand achtereenvolgens besproken. Bij het
bespreken van de werkvormen is het overi-

gens niet verstandig de blik louter te fixeren
op het normalisatieproces; normen zijn zowel
nationaal als Europees de technische uitwer-
kingen van wetten en richtlijnen. Daarom
wordt aansluitend ingegaan op de totstandko-
ming van dergelijke regelgeving.

Inzet van onderzoek

Nieuwe normalisatieprojecten worden soms
begonnen zonder een voorafgaande analyse
van de beschikbare gegevens. Voor normen
op het gebied van de veiligheid is het nodig
eerst de ongevalsgegevens te bestuderen, en
na te gaan welke oplossingen de eventueel
reeds bestaande voorschriften (normen, wet-
ten, keuringseisen, e.d.) bieden. Ook kan on-
derzoek bijdragen aan het oplossen van nor-
malisatiekwesties: stagnatie bij de totstand-
koming van normen is vaak te wijten aan
verschillen van inzicht die zonder onderzoek
niet verdwijnen.
Voor normalisatie relevante onderzoeksresul-
taten kunnen onder andere afkomstig zijn van
klachtenonderzoek, veiligheidsstudies, en
vergelijkend warenonderzoek. Het is voor de
acceptatie belangrijk dat de onderzoeksresul-
taten in de Engelse taal worden aangeleverd,
met name als het gaat om normalisatieprojec-
ten met een koppeling naar het Europese of
internationale niveau. Onderzoeksresultaten
kunnen – in een eerdere fase – ook dienen om
veiligheidsproblemen op de agenda van
normcommissies te krijgen; publiciteit kan
een zelfde functie vervullen.

Om onderzoeksresultaten maximaal te kun-
nen benutten is een goede programmering,
afgestemd op zowel de gestelde prioriteiten
als de feitelijke gang van zaken binnen nor-
malisatieprojecten, noodzakelijk. De Sticht-
ing Consument en Veiligheid heeft al eerder
besloten met name haar activiteit criteria-on-
derzoek meer te richten op het normalisatie-
proces. Daarenboven kan CEN en CENELEC in
overweging worden gegeven dat nieuwe nor-
malisatieprojecten op het gebied van de veil-
igheid steeds zouden moeten worden vooraf-
gegaan door een grondige studie van de
ongevalsgegevens, gecombineerd met een
toetsing van de reeds bestaande normen op
hun effectiviteit bij het beperken van de pro-
blematiek. In het kader van de mandaat-pro-
cedure, waarbij de Europese Commissie aan
CEN en CENELEC fondsen beschikbaar stelt
om de normen bij een Europese Richtlijn te
ontwikkelen, is het afzonderen van fondsen
voor onderzoek weliswaar een nouveauté,
maar geenszins onverstandig.
Verder moet worden opgemerkt dat door-
gaans weinig bekend is over het effect van

normen, bijvoorbeeld op het marktaanbod, op consumentengedrag, en op de ongevalsproblematiek. Om steeds effectievere normen te kunnen opstellen is het nodig meer evaluatieonderzoek uit te voeren in deze richting.

Inzet van menskracht

In de Europese en internationale normalisatie is een belangrijke rol weggelegd voor werkgroepen van deskundigen. Zij leveren de tekstvoorstellen die in de normcommissies worden besproken. De toegang tot dergelijke werkgroepen is voor deskundigen die de consumenten inbreng vertegenwoordigen door gaans geen probleem. Toch wordt deze benadering nog weinig gevolgd, waarschijnlijk door gebrek aan tijd en (reis)geld van de in aanmerking komende deskundigen. Ook kan

een probleem zijn dat een werkgroep zo specialistisch is, dat in consumentenkringen geen deskundigheid voorhanden is.

In die gevallen waarin in Nederland goed onderbouwde opvattingen over een bepaald onderwerp beschikbaar zijn, moet vaker dan tot nu toe worden gepoogd deze opvattingen in Europese of internationale normen opgenomen te krijgen. Hiertoe is het veelal noodzakelijk het initiatief te nemen en te houden, bijvoorbeeld door secretariaten van Europese of internationale normcommissies naar Nederland te halen en er voorzitters voor te leveren. Zeker bij normen waarvoor de Europese Commissie aan CEN of CENELEC een mandaat geeft, zijn hiervoor mogelijkheden, aangezien de mandaatprocedure voorziet in financiële compensatie voor het secretariatswerk.

Normen voor loopstoeltjes

De onlangs in Nederland begonnen normontwikkeling voor loopstoeltjes illustreert diverse aspecten die in dit artikel aan de orde komen. Loopstoeltjes zijn voertuigjes waarin peuters die nog net niet kunnen lopen zich zelfstandig kunnen verplaatsen; het kind zit er zodanig in dat het met de voeten juist de grond raakt. De belangrijkste gevaren betreffen de toegenomen mobiliteit, waardoor het kind bijna overal kan komen, en het kantelen van het loopstoeltje; daarnaast bestaat de mogelijkheid van een negatieve invloed op de loopontwikkeling van het kind. In verschillende landen, o.a. Engeland, Canada en de VS, zijn loopstoeltjes al jarenlang gemeengoed.

Na berichten in de medische literatuur over het toenemende gebruik in Nederland van loopstoeltjes en de daaraan verbonden gevaren, startte de Stichting Consument en Veiligheid een onderzoek. In het rapport dat hieruit voortkwam werden de uit het buitenland bekende ongevalsgegevens geanalyseerd en vergeleken met enerzijds het huidige marktaanbod in Nederland, en anderzijds de al bestaande buitenlandse normen (*Engel en Vlot*, 1989). Hieruit werden onder andere aanbevelingen voor produktveiligheidseisen afgeleid; de buitenlandse normen kunnen hierin voor een deel voorzien, maar ze vertonen ook de nodige manco's. In een discussiebijeenkomst, begin 1989, met alle betrokken partijen (importeurs, handel, onderzoeksinstituten, medici, overheid) werd vervolgens besloten om tot normalisatie over te gaan. De Stichting Consument en Veiligheid nam op zich om op basis van haar onderzoeksrapport een eerste concepttekst voor de norm te leveren, die in de normcommissie zou kunnen worden besproken. Het ministerie van WVC stelde financiën ter beschikking voor de aanloopkosten van dit normalisatieproject. De normcommissie vergaderde in oktober 1989 voor het eerst, met als leden vertegenwoordigers van het bedrijfsleven (handel en importeurs), overheid (ministerie van WVC) en onderzoeksinstituten (Landbouw Universiteit en Stichting Consument en Veiligheid).

Op verzoek van het betrokken bedrijfsleven wordt de paragraaf produktinformatie als eerste onderdeel van de norm uitgewerkt; aan een Nederlands voorschrift voor aankoopinformatie, waarschuwingen en gebruiksaanwijzing bestaat namelijk in de branche grote behoefte. Men zegt geen behoefte te hebben aan produkteisen in een Nederlandse norm die afwijken van de bestaande Duitse of Britse norm, omdat één van beide al door menige producent zou worden aangehouden. De verwachting is overigens dat binnen afzienbare tijd een Europese normcommissie voor loopstoeltjes wordt opgericht. In dat geval zal de Nederlandse commissie daaraan deelnemen, en moeten proberen de inmiddels bereikte conclusies in de Europese norm opgenomen te krijgen. Zodra de Europese norm definitief is geworden, is hij ook in Nederland van kracht; een eventueel afwijkende nationale norm moet dan worden ingetrokken. Daarmee is aan de begrijpelijke wens van het bedrijfsleven, om niet per land te worden geconfronteerd met afwijkende eisen, voldaan.

Regelg

Bij dit a de toets van de erment het ho beeld o ligheid: genoer ven in bepalir

Nation komen nale, waarbi betrok dergeli tenori tief na van zij norma zoeksr stelling deze ta gelen lisatie; ten ve van ni en Eur gaan r de on wordt beveli werki en Eu den a male

Conc

Waar veran de pri malis men c oriënt princi malis opste wette algen de be daarc wach lijkh

Tot o beno ten ir

Tijdsch

Regelgeving

Bij dit alles mag het wetgevende proces, zoals de totstandkoming van besluiten in het kader van de Warenwet, of van de "essential requirements" in Europese Richtlijnen niet over het hoofd worden gezien. Er moet bijvoorbeeld op worden gelet dat alle relevante veiligheidsaspecten in de regelgeving worden genoemd; voor niet genoemde aspecten hoeven in de bijbehorende norm namelijk geen bepalingen te worden opgenomen.

Nationale wetgeving en Europese Richtlijnen komen tot stand in de boezem van de nationale, respectievelijk Europese overheden, waarbij in de regel een consultatie van de betrokken partijen wordt georganiseerd. In dergelijke consultaties wordt de consumentenoriëntatie tot nog toe onvoldoende effectief naar voren gebracht. De oorzaken daarvan zijn vergelijkbaar met de problemen bij de normalisatie, te weten gebrek aan onderzoeksresultaten, tijd, geld en (soms) belangstelling bij de organisaties die geacht worden deze taak uit te voeren. De te nemen maatregelen zijn dan ook gelijk aan die voor normalisatie; slechts de gerichtheid van de activiteiten verschilt. Zo zal ook de totstandkoming van nieuwe Nederlandse (veiligheids)wetten en Europese (veiligheids)richtlijnen voorafgegaan moeten worden door onderzoek waarin de ongevalsproblematiek in al zijn facetten wordt geanalyseerd, en dat uitmondt in aanbevelingen voor de opzet en eventueel de uitwerking van de regelgeving. Bij de nationale en Europese overheid zal erop moeten worden aangedrongen dat deze volgorde de normale werkwijze wordt.

Conclusies

Waar de overheid een groot deel van haar verantwoordelijkheden voor de veiligheid in de privésfeer de facto overdraagt aan het normalisatiecircuit, dient zij maatregelen te nemen om te waarborgen dat de consumentenoriëntatie daarin goed tot zijn recht komt. Een principieel verschil tussen wetgeving en normalisatie is de consensusgedachte die bij het opstellen van normen wordt gehanteerd; bij wetten heeft de overheid – hoedster van het algemeen belang – zelf het laatste woord. Van de beleidsverantwoordelijke ministeries mag daarom per normalisatieproject worden verwacht dat zij de overgedragen verantwoordelijkheden een vruchtbare bodem meegeven.

Tot op heden wordt een groot deel van de benodigde middelen voor normalisatieprojecten in de vorm van tijd en geld verschaft door

Loopstoeltje: mobiliteit neemt sterk toe.

het bedrijfsleven. Voor ondernemers is het beïnvloeden van normen een normaal onderdeel van de bedrijfsvoering, wat in de kostprijs van de betrokken producten kan worden ondergebracht, of zelfs leidt tot verlaging van de produktiekosten. Een dergelijk economisch beginsel is niet werkzaam ten behoeve van de consument, reden waarom diens belang in de huidige normalisatie veelal slechts voldoende tot zijn recht komt waar het samenvalt met het ondernemersbelang.

Een en ander moet ertoe leiden dat de verantwoordelijke departementen – al dan niet projectmatig – budgetten beschikbaar stellen voor het benodigde onderzoek, en op Europees niveau interveniëren om de voorgestelde werkwijzen ingang te doen vinden. Verder moet een oplossing worden gevonden voor het gebrek aan beschikbare deskundigen die de consumenteninvulhoek kunnen inbrengen. Een redelijke vergoeding op uurbasis voor de reeds aanwezige deskundigen is wellicht afdoende; zij kunnen dan een deel van hun andere werkzaamheden aan derden overlaten. Nodig is wel dat binnen de consumentenbelangenbehartigingsorganisaties een actieve opstelling ten opzichte van normalisatie wordt gekozen.

Recente signalen op dit terrein zijn bemoe-

digend. Zo is deze zomer het Nederlands Consumentenplatform Normalisatie (NCN) opgericht, waaraan deelnemen de Consumentenbond, de Consumenten Commissie voor Europa, het Instituut voor Consumentenonderzoek SWOKA, het Keurmerkinstituut IVHA, het Konsumenten Kontakt, de Stichting Consument en Veiligheid, en de Stichting Vergelijkend Warenonderzoek. Het ministerie van Economische Zaken verstrekt subsidie voor de organisatorische ondersteuning van dit initiatief. In algemene zin streeft het NCN naar normen waarin voldoende rekening is gehouden met het consumentenbelang. Meer in het bijzonder stelt het NCN zich de volgende taken op normalisatiegebied:

- het stimuleren van de inbreng van consumentenzijde;
- het bevorderen van de samenwerking en de uitwisseling van informatie tussen de leden van het NCN, en
- het stimuleren van onderzoek ter onderbouwing van de inbreng van consumenten-zijde.

De oprichting van het NCN is een belangrijke stap in de goede richting, zij het dat hiermee alleen de infrastructuur verbeterd; de omvang van de inbreng van de consumentenoriëntatie wordt er op zich niet groter door.

Tot slot verdient het aanbeveling ook een beroep te doen op het bedrijfsleven om, naast het financieren van het secretariaatswerk voor afzonderlijke normcommissies, ook bij te dragen aan een evenwichtige structuur van het normalisatiewerk, bijvoorbeeld door het (mede)financieren van de benodigde onafhankelijke onderzoeksprojecten. Niet alleen het veiligheidskundige onderzoek vooraf, maar ook het evaluatieonderzoek naar de effecten van normen komt hiervoor in aanmerking.

Summary

Standardization is becoming more and more important for controlling consumer safety, not only in the Netherlands, but in all member states of the European Communities. The main reasons for this are the EC New Approach and the EC Product Liability Directive, and the recent revision of the Dutch Commodities Act. So far, the input of consumer interest in standardization has been insufficient, therefore new working procedures should be developed. First, more attention should be paid to research, e.g. accident analyses and product testing. Also, research into the effects of standards is needed. Secondly, more experts who represent the consumer point of view should participate in standardization. Finally, it is important to be involved in the

legislative processes at national as well as European level, because the possibilities and constraints for standards are, to a great extent, determined here. It is concluded that the national government, which transfers much of its responsibilities to standardization, should increase its support to the parties which represent consumer interest in order to allow them to fulfill their new tasks.

Literatuur

- Dorsman, P. J. C., 1989. "Trimtoestellen; ongevalen, klachten en veiligheidseisen", Stichting Consument en Veiligheid, Amsterdam.
- Engel, M., I. Vlot, 1989. "De veiligheid van loopstoeltjes", Stichting Consument en Veiligheid, Amsterdam.
- Europese Richtlijn Produktaansprakelijkheid, 1985. Publikatieblad van de EG nr. L210 (85/374/EEG).
- NEN 1740, 1983. "Kinderveilige verpakkingen. Eisen en beproevingsmethoden ten aanzien van openen en hersluiten", Nederlands Normalisatie Instituut, Delft.
- SCV, 1988. "Normalisatie ten behoeve van de veiligheid in de privéfeer", Stichting Consument en Veiligheid, Amsterdam.
- Warenwet, 1988. Staatsblad 358.
- Van Weperen, W., 1989. "De bijdrage van normen en keurmerken aan de produktveiligheid in Nederland en Europa", in: Tijdschrift voor Consumentenrecht, 3 (1989), pp. 192-198.

Auteur

Drs. W. van Weperen, Hoofd afdeling Produktveiligheid, Stichting Consument en Veiligheid, Postbus 5169, 1007 AD Amsterdam.